1. Brev mellan

Gertrud Lundström, född Bergman

och maken

Ernst Lundström

1908 – 1920

Stockholm, Odengatan 102 IIII
den 13 September 1918.

Kära Gertrud!

En hel vecka har redan ilat ifrån mig sedan din älskade gosse kom, medförande sådana ting, som nästan kommo tårarna att rinna av fröjd och tacksamhet. – I dessa tider födes tacksamhet fram. Tack kära, kära Gertrud för vad du gjort. Herren löne dig rikligt och konungsligt. Jag har lemnat Hjalmar pengar för smöret!!! men vet ej ännu exakt vad det kostar

---

redan i morgon! J. sluter dig i …

stora famnen åt des små – J. sluter dig tu mitt hjärta! God natt! – – –

Hälsa Gustaf o säg åt hen, att han icke får tappa mode[t]

så går.

O detta smör, vilken börda lyfte du ej ifrån mig. Största delen är undantagen för Hjalmar och Hans, varför jag nu en tid brutit kan giva dem smör till första frukost och lunch. Den gåva du gav mig havremjöl ju - Gertrud den kom direkt från min Fader i Himmelen. – Mina havregryn äro nu nästan alldeles slut – jag visste ej vad jag skulle giva gossarna till deras första frukost, men min himmelske Fader visste det och drev dig, älskade vän att giva denna välsignade gåva. Nöden är slutad, de äta havremjöls-välling med smörgås!! Tack, innerligt tack! – Efter en arbetsfylld sommar gav Gud den stora glädjen att Hans [illegible] godt klarade sig in i Ring I. Alla Hanses vägar äro nåd och sanning, även det som kännes svårt är mest hälsosamt. Hans längtan att möta Hjalmar var stor. – De äro båda redan inne i allvarligt krig. Hjalmar har mycket att göra och Hans läser i Ring I äro längre än Hjalmars fyra året i vissa ämnen. Hans verkar alla fordringar steppar. Herren styrke dem båda och låte Han sin kraft och välsignelse vila över dem. Vår kära Hjalmar är alldeles som denna här och det känns så djupt och fridfullt att få veta det som vi tro det nu, just i en sådan tid som denna. – Om Gud vill ses vi snart!

Vill du mycket hälsa din man och dina kära flickor från din så tacksamma

vän Emy

Just nu var jag inne hos Hjalmar som sänder sin varma hälsningar! Hans sänder också sin hjärtliga hälsning.

stora famnen åt des små – J. sluter dig tin mitt hjärta! God natt! ---

Hälsa Gustaf o säg åt hen, att han icke får tappa mod

är få glad –

[illegible] med

berg höll ock ett tal o. nedlade en praktfull krans å Filipstads Stads samhälles vägnar. Sedan sjöng en manskör "Integer vitæ" & "Stilla skuggor". J. har rör. Grönstadsguen hört ngt mkt svårt att tro möjl. men på det kraftigaste förnekadt; Kommin. Anngren säger, att A-n påstår på det bestämdaste att det blott är på E-ms (!!!) enorda begäran, som han fullföljer klagomålen, emedan E- ej vill synas o ej själf kan klaga------

Det var ju bra godt med 81an, att Axels fördomlighet ej förhindrade Köpekontraktets uppgörande! – Det är mkt tomt efter vännen min -- man är half---

Mor föreslog vid middagen i dag din skål. Mor, Liten, Elisab. & j. ha ätit tillsamm. Carl var med l. å med på den stora festmiddagen. Telegrafera till mig om lillan blir dålig l. om H. skulle behöfva mig, då j. reser redan i morgon! J. sluter dig i min arm

stora famnen åt des små- J. sluter dig tru mitt hjärta! Godt natt!---

Hälsa Gustaf o säg åt hen, att han icke får tappa mod.

älskade, älsk. min vän- Gif barnen stora famnen fr. Pappa. Helsa Ebba! Din Ernst

Helga pluru & Signa- vänl.

och alla kära ... så fågel-

Filipstad d. 14/10 1905 kl. 5.15 e. m.

Min egen hustru!

Tack för ditt mkt välkomna kortbref! – Det var tråkigt att Ingegerd ej är återställd i sin mage. Håller diarrén i sig får du allt lof söka stoppa den med 4 droppar ren opium. – Det var så godt få lite lugnare underrättelse från

Herman.

Men resa gick så bra. Vid stationen mötte Mor. Både Mor & Elisabet blefvo mycket uppskakade, då de fingo närmare veta om Hermans sjukdom, fast jag var så försigtig som möjligt tåga om i detaljredogörelsen.

Högtidligheterna ska nu gått af stapeln under ganska stor högtidlighet och deltagande från stadens & allmänhetens sida. Efter examen i bergsskolan och högtidstal af Brukspatr. Danielsson med tack till Mor & oss barn för de 10,000:- Kr., som vi på

Mors initiativ beslutat skänka till bergsskolan såsom en stipendiefond till pappas minne, och efter Dr Vinges högtidstal öfver bergskolans stiftare, Bergm. Frans v. Schéele, hvars son, Kammarherre Götrik v. S., var närvarande, tågade man i procession till kyrkogården. Vid rådhuset slöt sig stadsfullmäktige & Magistraten till processionen, som sedan nedlade kransar vid Schéeles, Sjögrens och pappas grafvar. Brukspatr. Danielsson höll talet vid pappas graf – knappt hörbart men enkelt och godt. Dr. N. Sand-

[illegible] griftetalet var mkt vacker och tilltalande, Gamle Nils i Åsa [illegible] tog bort täckelset.

stora famnen åt dei små – J. sluter dig till mitt hjärta! God natt! ---

Helsa Gustaf & säg åt hen, att han icke får pappa mod[illegible]

mina nycklar, bilgettobok o din spar-
kassebok. Min sparkassebok till
Tjänstemannabanken (innestående 1.400:-
Kr.) jämte undertecknad kvittoblankett ligger i
mitt kassafack, dit du enl. kon-
traktet har fritt tillträde. Kassa-
facksnycklar i knippan (dubletter i
chiffonniern med påskrifven lapp).
En del nya lyckönskningar ha ingått.
De stå på mitt skrifbord. Om efter-
sändning både för dig o mig har jag skrifvit
till posten. Nu hinner jag ej mer.
Sluter dig till mitt hjärta. Gud välsig-
ne dig och våra älskade barn! Helsa
dem hvar o en, äfvensom vår dyra
Moder o Astrid så varmt. Din
egen vän o make.
Skall genast efter framkomsten söka sända
brefkort till Fönsta.

Hjalmar ber hon helsa mest o hon
är [illegible]

Sthlm 11/7 1916 kl. 1.15 e.m.

Min älskade!

Varmt tack för kära brefvet med
Hjalmar! Slå armarna om
Gunborg o hyss henne från Pappa
o säg: "tack, lilla, rara Gunborg för
det vackra brefvet, som Pappa
tycke så mkt om!" – Det var
verkligen ej alls illa hopkom-
met. Maria E-ds bref var
ju mkt kärt att få. Jag vet

stora famnen åt des små. J. sluter dig
till mitt hjärta! God natt! ---
Helsa Gustaf o säg åt hm, att han icke får tappa modet

II

nu ej, om de bli belåtna med, att
Du ej omtalar vårt tilltänkta besök
i Karlstad, men kanske är bäst
så för biskoparnas m.fl:s skull.
På Henriks nya bref (har jag nu i dag (närmast öfverenskommit) 1)
begärt officiers tjänstled. fr. sjukhuset
för hälsans vårdande (till Aug. månads slut) o. ämnar i
Aug. komma med begäran om den
långa tjänstledigheten för vetenskapl.
arb. (fr. o. m. 1/9 1916 – 30/4 1917) — om jag tyckes få lämpl.
vikarie till dess.

Det var roligt helsa dig välkommen.
Jag tycker det blir riktigt roligt få
hem med — men hvilket
hällregn här!! Efter så vacker
dag i går. Kanske kan det dock
vara hopp om bättre i kväll, liksom
det regnade ngt på morgonen i
går o. blef så vackert sedan. Det
är åtminstone en stor fördel, att det
ej synes blåsa alls.

Vi resa nu med "Nya Wester-
botten kl. 4 e.m." o. ha just afslutat
vår packning. Jag sände Holmbäck
i går 500:- kr. för flickorna. Han
ombesörjer biljettinköp o.d. och
bad dig telefonera till St. Mattæus'
Pastors-Exp. kl. 10–11 f.m. på fredag
så att vi fick komma öfverens
om mötesplats på Centralen.
Jag har i din byrålåda lagt ett kuvert
med frim. & brefkort till Ingegerd,
Maria Eds bref

1) Jag kan ej sända det, utan anser mig böra
vänta med det.

stora famnen åt dess små. Jag sluter dig
in i mitt hjärta! God natt! ---
Hälsa Gustaf o. säg åt hon, att han icke får tappa mod

På tåget Sthlm–Strängnäs
d. 28/9 1914

Min älskade!

Det gick nog litet för fort vid afresan. Jag kommer nu att tänka på, att j. glömt en del rätt viktiga afskrifter m.m., som ligga i skrifbordslådorna till höger, Se efter i de 2 öfversta lådorna i nedre afdelningen är du snäll. Nyckeln följer. De afskrifter jag behöfver äro

1) dels de, som ligga i blåa skyff- omslaget (ej pärm) o som äro från Generalguv. arkivet i Riga (Frkn Grahms stil mest)

här. Vi ha båda legat o hvilat en stund. Mitt hjärta har varit ovanligt bra i afton o j. känner mej j. kry o tacksam för den [illegible]tande vistelsen i Strängnäs. Bref bör du väl returnera till mej, så att j. kan hjälpa de stackarne därute. Jag skall försöka sända detta bref från Åkers Styckebruk, där jag får byta tåg. Det var så rart ha Hjalmar med till station. Hälsa barnen varmt! Hälsa ock jungfrurna. Hjärtl. helsn. till Mor, Astrid & Carl! Gud vare dig nära [illegible], älskade vän! Din

egen vän & make

---

stora famnen åt des små – J. sluter dig till mitt hjärta! God natt! ---

Hälsa Gustaf o säg åt hm, att han icke får tappa mode

II

i hvad de omfatta åren 1620–1660 (således ej hela bunten); 2) dels en del afskrifter från Riksregistraturet m.m. omfattande samma år: 1620–1660, hvilka äro sammanförda inom en pärm, på hvilken jag vill minnas dessa årtal stå med blyerts utanpå.

3) dels en mindre, i gula permar inbunden bok med "Anteckningar" tryckta på permen, samt allt papper: lösa häften med anteckningar på afskrifter, som ligger inuti denna bok – Afskrifter rörande Akademien ligga i en särskild pärm. De vill jag ~~ej~~ hafva, utan de böra ligga kvar.

Vill du nu taga på dessa 3 stycken o lägga dem väl tillsammans och sända dem såsom postpaket assureradt för 500 kr omgående till mig under adr. Pensionat Strengnäs Fröken Sack, Nygatan 8, Strengnäs.

Det gick allt litet för fort med afskedet, så att jag ej kunde riktigt sluta dig till mitt hjärta å [?] o säga dig huru djupt [?] du är mig. Men det vill jag göra nu! Jag har det så hvilsamt o [illegible] – Blott i [illegible]

stora famnen åt dess små – j[illegible]
till mitt hjärta! God natt! ---
Gustaf o säg åt hm, att han icke får tappa modet.

II

bo i kyrkans närhet vara ...

åter till Dalarö i morgon.

Nyss telefonerade j. med Astrid. De voro hemkomna o nöjda med besöket hos Morbror Henriks. - Har i dag fått bref från Mor, som syntes nöjd med mina affärsåtgöranden, och från stackars Nanna, som bara är i knapphet att snart komma hem med Fredriks urna. - Fröken Rönne har telefonerat o bedt mig viga ett par å Hushållsk. d. 16 de dennes, hvarpå j. förstås sade ja. - Det gjorde mig så godt om dig i går, hälst j. själf så litet hjälp o. tröst gaf. - Jesu Kristi kärlek, nåd, frid hvarje, omslute dig o de dyra små!

Din älskande o längtande

Make

Stora famnen åt des små. - J. sluter dig till mitt hjärta! God natt! - - -

Helsa Gustaf o säg åt honom, att han icke får tappa mod-

Ber dig ta hand om brefven som j. skickar med Svärmor och underteckna den medföljande o. kvittensen, om den accepteras D.S.

utan kyss till dig.

Hemma tecknar Astrid

Brossch!

Sthlm Sönd. d. 6/8 05 Kl. 9.15 e.m

Min dyra, älskade hustru!

Efter slutad arbetsdag sitter j i mitt ensamma hem i mitt ensliga rum för att meddela mig litet med vännen som mitt hjärta håller så kär! Först innerligt tack för ditt dyrbara bref med middagens post! Ditt bref till Anna, rart som dig själf, är afsändt. - Hennes betyg

det är med
bra i Uppsala
Mätten. I nu
d i missio-
Fröken Hedvig
ärenas!
get arbete
är. - J gad
ria E-d,
läsa. Det
pa d. e.m.
edrande,
e fod
veckan
a med

II

skickade j:— i går, då jag ej ville dröja längre.

Hade skriftermål: — 3ne flickor skriftade, dessutom sutto i kyrkan några äldre fruntimmer och stod en arbetskarl längst bak och hörde snällt på. De skriftande särskildt en af dem kändes synnerligen snälla och var mkt gripen af stundens allvar. Det var en god stund äfven för mig. Sedan högm. i Sabb.— Ovanligt mkt folk. Astrid med. Hon var snäll och drack té med mig sedan. På e.m. afts. i Joh:s. Efteråt absolverade jag en stackars ung man, som suttit inne för stöld, som han, säger sig, icke vetr,

att han begått — han var drucken då det skulle skett o tror att någon i sällskapet (!) stucko ~~att~~ par stulna silfverskedar i fickan på honom, ~~hvar~~ han sedan hade, då polisen tog honom. Sådant lär icke vara utan exempel här i denna usla stad. Han föreföll rörd och sade sig vilja börja ett nytt lif -- Gud hjälpe honom, stackars unge man! Svårigheterna äro nog oerhörda för en sådan -- --

Efteråt vinkade mig P. Öhman upp till sig, där han satt på sin veranda med hustru o barn. En liten flicka hade de hemtat från epedimisjukhuset, där hon legat för skarlakansfeber. De resa

II

bo i kyrkans närhet vara på-
verkade af Gud och vilja söka sin
andliga näring i kyrkan. En
uppmuntran har i detta fallet orga-
nist familjen, folkskollärare familjen
och kafé idkerskan här varit.
De deltogo alla (Dr v. S. af de fria herre & fru)
i Nattvardsgången på Skärtorsdagen.
I kaféet här har tidigare förts
ett oordentligt och dåligt lif. Nu
synes föreståndarinnan regelbundet
i hvarje gudstjänst och har varit
hos mig i bikt och synes vilja
helt lefva ett nytt lif. Sådant
kan ju ej annat än kännas un-
derbart stort. Å andra sidan

... kl. 10 e.m.
... !
... mycket, hur det är med
... om I fått det bra i Uppsala
... att svara?! Måtten I nu
... nått! Bostad i missio-
... ö ej till buds. Fröken Hedvig
... som i går, försenat!
... till. Mkt träget arbete
... men det går. — I gad
... bref från Maria E-d,
... mig friheten läsa. Det
... ledan var hos på e.m.
... sökte dig, undrande,
... r på resande fot
förbi Karlstad i slutet av veckan
och då också kunnat vara med

får man åter och åter inblick
i ett fruktansvärdt sedeförfall
och ickegudsfruktighet, som verkar
i hög grad nedslående. Dock gäller
det att gå fram steg för steg i
trohet och tålamod och lämna
växten åt Gud.

Kärt har varit ha gossarna hemma,
tomt då de reste. Godt för oss veta,
att Hjalmar har Er att få hälsa på.
Tomt blir det väl för Eder att nu
icke längre ha Melanders. När skola
vi få se Eder här? Mor sittande i stora
emmastolen i vår salong och du på
soffan bredvid!? Det vore en högtids-
stund! Hälsa Mor och tacka henne
mycket för den goda marmeladburken.
Gertrud förenar sig med mig i varma
ste hälsningar till Mor & Dig
Din hjärtligt tillgifne broder
Ernst

Vi vänta nu höra huru det går med Eder våning. – Själfva
Det är i oro för jämkam-

…, huru det är med
… att det bir i Uppsala
…va?! Måtten I nu
… Bostad i missio-
…ll buds – Fröken Hedvig
… gå, försenad!
…nnt träget arbete
… det går. – I går
… från Maria E–d,
… friheten läsa. Det
… var hos på e.m.
…te dig, undrande,
…d resande fot
… i slutet av veckan
…kunnat vara med

Ekshärad 20/5 1919 kl. 10 e.m.

Min älskade!

Undrar nu mycket, huru det är med dig och Ingegerd, om I fått det bra i Uppsala och huru det går att sova?! Måtten I nu få vila gott i natt! Bostad i missionshemmet stod ej till buds – Fröken Hedvig Carlsons brev kom i går, för sent! Här står gott till – Mkt träget arbete har jag haft, men det går. – I går kom ett kortbrev från Maria E–d, vilket jag tog mig friheten läsa. Det följer här. Sedan var hon på e.m. i telefon och sökte dig, undrande, om du ej var på resande fot förbi Karlstad i slutet av veckan och då också kunnat vara med

på silverbröllopet, ehuru de eljes ej ha några ut-anför staden hos sig, ej ens syskonen. Hon lät så rar och älsklig i telefon, ehuru icke utan vemod. Inga plågor har hon numera och kän-ner det skönt vara av med sitt onda, men krafterna komma endast långsamt åter. —

Barnen & fröknarna äro mätta & såta nya. Med Berta är det dock si och så. Det är väl högst tvivelaktigt, om hon kan stanna mer än månaden ut. Det vore nog bäst få en annan med det snaraste:-

Avloppet är färdigt och i bruk.

Besiktningsmännen voro tillmötesgående. De 3) (kakelugnarna i övre vån. utdömdes alldeles med und. av gäs-ten. Dessutom förslogs nytt värme-system i nedre hallen, omsättning av kakelugnen i salen och partiel reparation av den i gästrummet. Muraren Jonsson från Skoga var villig ut från arbetet efter d. 21/8 och lovade ställa med allt tillsammans. Få se nu vad kyrkorådet säger i morgon. – Jag var ock hårt upptagen i går, fick ej äta lunch förrän 1/2 3 e.m., varför Mannes telegram ej kom av; skrev i st. i morse.

Nu god natt, min älskade!
Gud vare Eder nära. Hälsa Ingegerd mkt, mkt. Din
Make

D. 21/5 1919 Älskade! God morgon! Huru skönt om I fått sova. Jag är kry & de andra också. Skolrådet kl. 3.15. Innerl. hälsn
G

Maria hälsar mkt till Mamma & Ingegerd, så och Fröken Fredlund! Grunborg har gått till skolan.

Sthlm Va 25/7 1920 kl. 4.20 e.m.

Min älskade hustru!

Tack för ditt sorgliga och dock på ett sätt lugnande express brev! <u>Väl</u> var det att du sände express, ty därigenom blev det möjligt att träffa Prof. Gadelius, innan han reste bort. Han var mycket vänlig, ansåg R:s fall vara av "<u>allvarlig</u>" art, dock ej hopplöst, särskilt med hänsyn till att han är i pubertetsåldern. Hans "felsteg" ansåg han ej få dömas efter etisk måttstock o R. således ej tillräknelig.
Ehuru allvarlig R:s sjukdom tyvärr synes vara, är det ju dock en stor

lisa att veta, att han ej kan anses tillsåhvelig i vanlig mening. — Det var ju bra stort, att jag förut varit hos Prof. G. och att han synes ha fått så vänliga tankar om en. Därigenom blev ingången så lätt för fortsatt förhandling. Man måste i mycket se en Guds ledning. Uppresa hit för R. avrådde Prof. G. alldeles ss alldeles för ansträngande & oroande under nuvarande förhållanden utan anbefallde minst 14 dagars absolut vila & sängläge. Har nu ytterligare skrivit till Prof. G. om R. & till Maj. Wetterstrand. Gör mig innerligt ont om dig att Du skulle stå ensam vid R:s hemkomst & all oro. Hoppas nu komma hem lördags kväll, efter som de ej ansåg mig böra ändra resplan, vilket jag eljes gärna gjort. — Det har här varit rikt märkliga dagar. Man har upplevat verkl. historiska ögonblick, som torde få icke ringa betydelse i framtiden ss vi skola hoppas till Guds rikes och vår kyrkas framsteg bland vårt folk. Hinner nu ej mer.

Med innerl. hälsn. till min älskade gosse, till Maria & Gunborg & Agnes. Hälsa och Henrik m.fl.

Hjalmar sitter här bredvid & hälsar rikt ("väldigt rikt") till Mamma, Ragnwald & de övriga.

Mor & Astrid äro så rare & deltagande. — Sluter dig i famn!

Din egen make & vän

Gud bevare & uppehålle dig!